

Rigsrevisionens notat om beretning om

SKATs kontrolindsats over for små og mellemstore virksomheder

revision
revision

revision

Opfølgning i sagen om SKATs kontrolindsats over for små og mellemstore virksomheder (beretning nr. 6/2015)

28. august 2018

RN 1106/18

1. Rigsrevisionen følger i dette notat op på sagen om SKATs kontrolindsats over for små og mellemstore virksomheder, som blev indledt med en beretning i 2015. Vi har tidligere behandlet sagen i notat til Statsrevisorerne af 4. april 2016.

KONKLUSION

Rigsrevisionen finder det positivt, at SKAT i 2017 har gennemført et projekt, der har genereret viden om, hvordan virksomhedernes oplevede opdagelsesrisiko kan øges.

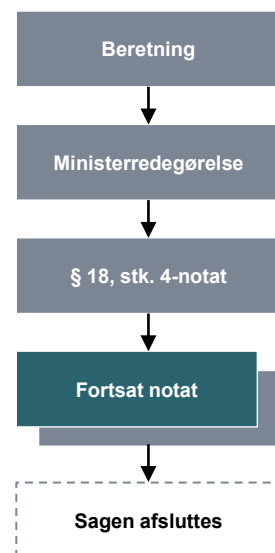
Rigsrevisionen konstaterer imidlertid, at der har været en negativ udvikling i små og mellemstore virksomheders regelefterlevelse samt virksomhedernes oplevede opdagelsesrisiko. Gennemgangen viser således, at virksomhedernes regelefterlevelse er faldet fra 2012 til 2014, ligesom virksomhedernes oplevede opdagelsesrisiko er faldet fra 2014 til 2017.

Virksomhedernes regelefterlevelse er faldet lidt fra 2012 til 2014 udtrykt ved både compliancegraden og fejlprocenten. Den negative udvikling i regelefterlevelsen fra 2006 til 2012 er altså fortsat i 2014. Skattegabets størrelse er også steget fra 2012 til 2014, men stigningen er omfattet af den statistiske usikkerhed.

Virksomhedernes oplevede opdagelsesrisiko er ligeledes faldet markant fra 2014 til 2017, både hvad angår opdagelsesrisikoen ved snyd med skat, moms og afgifter og opdagelsesrisikoen ved sort arbejde.

SKAT arbejder fortsat på at nedbryde skattegabsmålet i delmål.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- udviklingen i regelefterlevelsen og størrelsen på skattegabet på virksomhedsområdet (næste complianceundersøgelse for små og mellemstore virksomheder vil ifølge SKAT vedrøre indkomståret 2017 og forventes offentliggjort i 2020)
- SKATs arbejde med at nedbryde skattegabsmålet i delmål, som i højere grad kan belyse kontrolindsatsens resultater på kortere og længere sigt
- udviklingen i virksomhedernes oplevede opdagelsesrisiko, som måles hvert år i SKATs holdningsundersøgelser.

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i december 2015 en beretning om SKATs kontrolindsats over for små og mellemstore virksomheder. Beretningen handlede om, hvorvidt SKATs kontrolindsats over for små og mellemstore virksomheder var tilfredsstillende, herunder om kontrolindsatsen var tilrettelagt tilfredsstillende, og om den havde haft en tilfredsstillende virkning.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de, at SKATs kontrolindsats i 2014 og 2015 ikke havde haft en tilfredsstillende virkning i forhold til, at små og mellemstore virksomheder efterlever reglerne og betaler den skat, de skal. Statsrevisorerne konstaterede desuden, at kontrolindsatsen ikke havde været tilfredsstillende tilrettelagt.

4. På baggrund af beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger har vi fulgt op på følgende punkter:

Et opfølgingspunkt afsluttes, når Statsrevisorerne på baggrund af indstilling fra Rigsrevisionen vurderer, at myndighedernes initiativer er tilfredsstillende.

Opfølgingspunkt	Status
1. SKATs arbejde med at sikre, at der for alle virksomheder er en risiko for at blive udtaget til kontrol, samt med at vurdere og sikre varig effekt på skattegabet.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 4. april 2016.
2. Udviklingen i virksomhedernes regelefterlevelse og størrelsen på skattegabet, som opgøres i SKATs complianceundersøgelse.	Behandles i dette notat.
3. SKATs arbejde med at nedbryde skattegabsmålet i delmål, som i højere grad kan belyse kontrolindsatsens resultater på kortere og længere sigt.	Behandles i dette notat.
4. Udviklingen i virksomhedernes oplevede opdagelsesrisiko, som opgøres i SKATs holdningsundersøgelse.	Behandles i dette notat.

5. Vi redegør i dette notat for resultaterne af opfølgningen på de punkter, der ikke tidligere er afsluttet.

Vi følger op på sagen nu, da vi i notat til Statsrevisorerne af 4. april 2016 oplyste, at vi ville følge op i forbindelse med offentliggørelsen af SKATs complianceundersøgelse for 2014, som i tillæg til holdningsundersøgelsen for 2017 er blevet afrapporteret for nylig.

Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Skatteministeriets initiativer

6. Vi gennemgår i det følgende Skatteministeriets initiativer i forhold til de udestående opfølgingspunkter. Gennemgangen er baseret på brevveksling med Skatteministeriet og indhentning af dokumentation, herunder en gennemgang af SKATs complianceundersøgelse for 2014, offentliggjort i 2017, SKATs holdningsundersøgelse for 2017, afrapporteret i 2018, samt afrapportering på SKATs projekt fra 2017, som skulle måle, hvordan information om SKATs kontrolaktiviteter påvirker virksomhedernes oplevede opdagelsesrisiko, jf. boks 1.

BOKS 1. VIDEN OM SKATS KONTROLINDSATS

SKAT udarbejder løbende undersøgelser og analyser, der belyser effekterne af SKATs kontrolindsats over for små og mellemstore virksomheder samt genererer viden, der kan anvendes i tilrettelæggelsen af den fremtidige indsats. Det drejer sig bl.a. om følgende:

- SKAT udarbejder hvert 3. år en complianceundersøgelse, hvor virksomhedernes regelefterlevelse måles. Den nyeste complianceundersøgelse blev offentliggjort i 2017 og måler virksomhedernes regelefterlevelse i 2014.
- SKAT udarbejder en årlig holdningsundersøgelse, som bl.a. måler virksomhedernes oplevede opdagelsesrisici ved snyd med skat, moms og afgifter samt ved sort arbejde. Den nyeste holdningsundersøgelse blev afrapporteret for SKATs direktion i 2018 og måler opdagelsesrisici i 2017.
- Endelig har SKAT i 2018 afrapporteret på et projekt, der blev gennemført i 2017 med det formål at måle, hvordan formidling af information om SKATs kontrolaktiviteter påvirker opdagelsesrisikoen.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af oplysninger fra SKAT.

Udviklingen i virksomhedernes regelefterlevelse og størrelsen på skattegabet

7. Statsrevisorerne bemærkede, at SKATs kontrolindsats i 2014 og 2015 ikke havde haft en tilfredsstillende virkning i forhold til, at små og mellemstore virksomheder efterlever reglerne og betaler den skat, de skal.

Statsrevisorerne baserede bl.a. bemærkningen på Rigsrevisionens undersøgelse af tilrettelæggelsen af SKATs kontrolindsats over for små og mellemstore virksomheder i 2014 og 2015 samt udviklingen i compliancegraden, fejlprocenten og skattegabet på virksomhedsområdet fra 2006 til 2012.

8. Det fremgik af beretningen, at over halvdelen af de små og mellemstore virksomheder har fejl i deres selvangivelse, og at virksomhedernes regelefterlevelse er faldende. Fejlprocenten steg således fra 42 % i 2006 til 56 % i 2012, mens compliancegraden faldt fra 4,55 i 2006 til 3,98 i 2012.

9. SKAT har i slutningen af 2017 udarbejdet en undersøgelse af virksomhedernes efterlevelse af skattereglerne i 2014, den såkaldte complianceundersøgelse. Rigsrevisionens gennemgang af undersøgelsen viser, at der er sket et mindre fald i virksomhedernes compliancegrad fra 3,98 i 2012 til 3,89 i 2014, jf. tabel 1. Samtidig er virksomhedernes fejlprocent vedrørende skat steget lidt fra 56 % til 58 %. Stigningen falder imidlertid inden for den statistiske usikkerhed.

SKAT måler virksomhedernes regelefterlevelse ved hjælp af compliancegraden, fejlprocenten og skattegabet.

Compliancegraden angiver graden af skatteydernes regelefterlevelse og måles på en skala fra 0 til 6 som henholdsvis lav og høj regelefterlevelse.

Fejlprocenten viser andelen af selvangivelser med fejl i enten skatteydernes eller SKATs favør.

Skattegabet udtrykker skatteværdien af forskellen mellem det beløb, der er selvangivet i skat, og det beløb, der burde være angivet. Skattegabet omfatter både fejl og direkte snyd.

10. Gennemgangen viser videre, at virksomhedernes skattegab er steget fra 9,3 mia. kr. i 2012 til 10,9 mia. kr. i 2014 målt i faste priser. Til sammenligning udgjorde det samlede skattegab for borgere ca. 1,4 mia. kr. i 2014 mod 1 mia. kr. i 2012. Beregningen af skattegabets er imidlertid behæftet med stor usikkerhed, idet der er stor spredning i skattegabets på virksomhedsniveau, selv efter frasortering af ekstreme observationer. Den statistiske usikkerhed betyder ifølge SKAT, at det heller ikke her kan afgøres, om stigningen i skattegabets fra 2012 til 2014 afspejler en adfærdsændring hos virksomhederne.

Tabel 1. Resultater af SKATs complianceundersøgelser på virksomhedsområdet i perioden 2012-2014

	2012	2014
Compliancegrad	3,98	3,89
Fejlprocent (skattedelen)	56 %	58 %
Skattegab (mia. kr. i 2014-priser)	9,3	10,9

Note: Complianceundersøgelserne omfatter ikke store virksomheder med mere end 250 ansatte, sort arbejde, transfer pricing, punktafgifter og told. Complianceundersøgelsen for 2014 er baseret på en stratificeret tilfældigt udvalgt stikprøve med 2.828 virksomheder.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af oplysninger fra SKAT.

11. Rigsrevisionens opfølgning viser, at virksomhedernes compliancegrad er faldet fra 2012 til 2014. Det tyder på, at virksomhederne i 2014, ligesom i perioden 2006-2012, er blevet dårligere til at efterleve skattereglerne. Rigsrevisionens opfølgning viser videre, at både virksomhedernes fejlprocent og skattegabets er steget fra 2012 til 2014, men at stigningen i begge tilfælde er omfattet af den statistiske usikkerhed. Rigsrevisionen vil derfor fortsat følge udviklingen i virksomhedernes regelefterlevelse og størrelsen på skattegabets.

SKATs arbejde med at nedbryde skattegabsmålet i delmål

12. Statsrevisorerne bemærkede, at SKAT bør overveje, hvordan finanslovens overordnede mål for skattegabets kan suppleres med mere styringsrelevante delmål for kontrolindsatsen.

13. Skatteministeriet har oplyst, at ministeriet fortsat arbejder med at udvikle et nyt skattegabsmål i forbindelse med etableringen af den nye organisering med oprettelsen af 7 nye styrelser. Skatteministeriet kan ikke oplyse, hvornår dette arbejde præcist forventes afsluttet. Rigsrevisionen vil derfor fortsat følge arbejdet med at udvikle et nyt skattegabsmål.

Udviklingen i virksomhedernes oplevede opdagelsesrisiko

14. Statsrevisorerne bemærkede, at SKAT bør overveje, hvordan virksomhedernes oplevede opdagelsesrisiko kan øges med henblik på at påvirke virksomhedens adfærd.

15. Det fremgik af beretningen, at virksomhedernes oplevede opdagelsesrisiko var faldet markant siden 2012. Andelen af virksomheder, der betragtede opdagelsesrisikoen ved skattesnyd som høj eller meget høj, var således faldet fra 64 % i 2012 til 38 % i 2014, og den tilsvarende andel for så vidt angår opdagelsesrisikoen ved udførelse af sort arbejde var faldet fra 52 % til 34 % i samme periode.

Virksomhedernes oplevede opdagelsesrisiko måles på en skala fra 1 til 5, hvor 1 angiver lav opdagelsesrisiko, og 5 angiver høj opdagelsesrisiko.

16. SKAT har i 2017 udarbejdet en spørgeskemaundersøgelse, den såkaldte holdningsundersøgelse, der omhandler borgeres og virksomheders erfaringer og tilfredshed med SKAT samt holdninger og tillid til SKAT. Undersøgelsen blev afleveret til SKATs direktion i april 2018. Rigsrevisionens gennemgang af undersøgelsen viser, at virksomhedernes oplevede opdagelsesrisiko ved snyd med skat, moms og afgifter er steget fra 2014 til 2016, men at den er faldet igen fra 2016 til 2017, jf. tabel 2. Opdagelsesrisikoen ved sort arbejde er ligeledes steget fra 2014 til 2015, hvorefter den er faldet frem til 2017. Virksomhedernes oplevede opdagelsesrisici i 2017 ligger markant under niveauet i 2014, både hvad angår snyd med skat, moms og afgifter og ved sort arbejde. Det vil altså sige, at virksomhederne oplever, at der er mindre risiko for, at de bliver opdaget, hvis de snyder med skat, moms eller afgifter eller benytter sig af sort arbejde

Tabel 2. Virksomhedernes oplevede opdagelsesrisiko ved henholdsvis snyd med skat, moms og afgifter og ved sort arbejde i perioden 2014-2017

	2014	2015	2016	2017
Opdagelsesrisiko ved snyd med skat, moms og afgifter	2,90	2,97	3,11	2,66
Opdagelsesrisiko ved sort arbejde	2,75	2,86	2,77	2,50

Note: Holdningsundersøgelsen for 2017 er baseret på svar fra 1.498 virksomheder.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af oplysninger fra SKAT.

17. Rigsrevisionen har desuden gennemgået SKATs aflevering på et projekt gennemført i 2017, der bl.a. havde til formål at måle, hvordan formidling af information om SKATs kontrolaktiviteter påvirker den oplevede opdagelsesrisiko hos mikrovirksomheder, som er en del af de små og mellemstore virksomheder. Som led i projektet sendte SKAT breve til virksomhederne med information om SKATs kontrolaktiviteter og målte herefter effekten på forskellige parametre, herunder opdagelsesrisikoen.

Afleveringen viser, at den tilsendte information bidrog til at skabe gennemsigtighed om og synliggøre SKATs konkrete kontrolaktiviteter samt øgede opdagelsesrisikoen. Projektet har således genereret viden om, hvordan SKATs fremtidige indsats kan tilrettelægges, hvorved virksomhedernes oplevede opdagelsesrisiko kan øges.

18. Rigsrevisionen finder det positivt, at SKAT har gennemført et projekt, der har genereret viden om, hvordan virksomhedernes oplevede opdagelsesrisiko kan øges, men bemærker samtidig, at virksomhedernes oplevede opdagelsesrisiko er faldet fra 2014 til 2017. Rigsrevisionen vil derfor fortsat følge udviklingen i virksomhedernes opdagelsesrisiko.

Lone Strøm